

Itsetuntoa nostattava juhla

”Seutukunta voi olla ylpeä lyseostaan”

Aki Vaani
FORSSAN LEHTI

Määrätietoisuus ja aloitteellisuus. Näitä hyveitä esiintyi rehtori **Simo Veistolan** mukaan siinä ryhmässä, joka pani alulle silloisen Forssan suomalaisen yhteiskoulun eli nykyisen lukion perustamisen. Tämä opinahjo oli ensimmäinen maaseutulukio ja sittemminkin yksi Suomen suurimmista ja opetusaltaan korkealaatuisista lukioista.

Juhlapuheen pitänyt säveltäjä **Kalevi Aho** esitti puheensa alussa kysymyksen, miten pieni ja kulttuurilämälään vaatimaton Forssa voi tuottaa kulttuurilämän ammattilaisia ja vaikuttajia, joita paikkakunnalta on maailmalle lähtenyt useita.

Hän vastasi kysymykseen kertoen omasta opiskelustaan ja taipaleestaan koululaisesta säveltäjäksi.

– Jos olisin varttunut jossain muualla, tuskin minusta olisi tullut säveltäjää, Aho totesi.

Ahon mukaan yksi merkittävä ammatinvalintaa viitoittanut tekijä oli hänen vanhempensa antama kannustus ja tuki. Sota-ajat olivat murskanneet niin Ahon vanhempien kuin isovanhempien nuoruuden haaveet.

Ahon mukaan myös kansa- ja etenkin oppikoululla oli oma merkittävä roolinsa jatko-opintojen ja tulevaisuuden kannalta. Tosin tuleva säveltäjä ei suhtautunut kovin intohimoisesti koulunkäyntiin, vaikka opinnot sujuivatkin melko hyvin.

Aho kiitteli myös soitonopettajiaan Martti Loikkasta ja Olavi Viljasta saamistaan opeista. Hän muistutti kuitenkin myös

Juhlapuheen pitäneen Kalevi Ahon mukaan Forssan ja sen koulu- ja kulttuurilämän ansiota on, että hänestä tuli säveltäjä.

Pentti Kaunisto on kuullut kaksikymmentä vuotta Vanhan koulun killan kanta-viin voimiin.

nykyisiä opiskelijoita siitä, että keskeisin tie menestykseen kulkee oman sinnikkyiden ja raan työn kautta.

Viihdyttävä ja historiaa havisutellut monipuolinen oh-

Tähdet katsomot. Forssan yhteislyseon juhla keräsi Feeniksin katsomot täyteen nuorta ja varttuneempaa yleisöä.

jelma herätti yleisön mielenkiinnon ikään katsomatta. Juhla alkoi Loimihelmen laululla. Rehtorin avaussanojen jälkeen Paavo Pärssinen ja Jussi Valtonen esittivät näytelmällisen katkelman lyseon alkuaikojista tehdastyöläisten Forssassa.

Vanhan koulun killan puolesta puhunut Pentti Kaunisto kertoi lyseon alkuaikojista ja muisteli omia oppikouluajojaan.

Sävelkeijujen tervehdyksessä nähtiin monivaiheinen ohjelma- ja musiikkiohjelma, johon oli sekoitettu balettia, lyriikkaa ja musiikkia. Esityksen aikana kuultiin H. Blaken ”Avaruus” suomen-

Kenties raikuvimmat suosiosoitukset annettiin poken entisaikain rivivoimisteluesitykselle, jonka taustalla kuultiin Muse-yhtyeen kappale Uprising.

Juhlapuheen jälkeen nautittiin vielä sävelparaatista, jossa kuultiin koulun musiikkitunneiltakin tuttuja kappaleita Metrotytöistä Ultra Bra’han ja Tahitista Syksyn säveleen.

Lopuksi yleisö nousi ylös ja lauloi yhdessä Hämmäläisten laulun.

Ohjelmanumeroiden välissä kuultiin katkelmia koululaitoksen ja Forssan yhteislyseon historiasta juontajina toimine-

den Emmi Nurmen ja Viljami Kasevan kertomana.

Jos lyseon alkuaikojen pioneereilta vaadittiin määrätietoisuutta ja aloitteellisuutta, vaaditaan niitä rehtori Veistolan mukaan opiskelijoilta, henkilökunnalta, päättäjiltä ja koko seutukunnalta myös tulevaisuudessa.

– Lyseon väki ja koko seutukunta voi olla äärettömän ylpeä siitä, että täällä on ollut poikkeuksellista eteenpäin katsomista ja innovatiivisuutta, kun Venäjän vallan aikana uskallettiin tehdä tällainen ratkaisu koulun perustamisesta, vaikkei senaa-

”Jos olisin varttunut muualla, tuskin minusta olisi tullut säveltäjää”

tilta oltu saatu edes virallista lupaa. Toivon, että samanlainen henki säilyy seutukunnalla myös tulevaisuudessa, toteaa Veistola.

Seksivalistus ei ole entisellään

Urasuunnitelmat saivat Risto Erkkolan lukemaan läksynsä

Panu Sivula
FORSSAN LEHTI

FORSSA Forssan yhteislyseon entinen oppilas, professori Risto Erkkola muistaa, kuinka seksuaalivalistus oli niukkaa vielä 1960-luvulla.

– Likaiset alusvaatteet saattavat johtaa ikaasiin ajatuksiin, tyydyttiin terveysopin kirjassa sanomaan.

Erkkola luennoi nuorten seksuaalisuudesta koulun 110-vuotistilaisuuden merkeissä.

– Keskustelu on tärkeää. Koi-tan antaa esimerkkiä, että näistä asioista voi ja kannattaa puhua, hän sanoo.

Seksuaalisuudesta voi ja kannattaa puhua, professori Risto Erkkola kannustaa.

Vuonna 1963 ylioppilaaksi kirjoittanut Erkkola muistaa omat lukioaikansa työntyteisinä. Lukion toisella luokalla hän päätti suuntautua lääkäriin uralle.

– Koska oli päämäärä, piti tehdä töitä.

Ylioppilasvuoden syksynä lääketieteen opinnot Turussa aloitaneen Erkkolan lisäksi vain yksi oppilas 80:stä tuoloin kirjoittaneesta opiskeli lääkäriksi. Opiskelut jatkuivat erikoistumisella ja tohtorin tutkinnolla 1970-luvulla. Pitkään Turun yliopistollisessa keskussairaalassa työskennellyt Erkkola on hoitanut gynekologian professuuria viimeiset 16 vuotta.

Erkkolan mukaan seksuaaliterveysasiat ovat harpanneet takavuosista monta askelta eteenpäin. Siitä kertoo vaikkapa kohdunkaulasyöpätapausten raju väheneminen takavuosikymmenistä.

Mutta kehitettävääkin vielä riittää. Esimerkiksi papilloomavirusrokotetta ei ole vielä kansallisessa rokotusohjelmassa, joskin se on haluttu saada saatavana. Keski-Euroopassa rokote on vähentänyt muun muassa visvasyylien esiintyvyyttä voimakkaasti.

Henkilökohtaisten haasteiden ottaminen kannattaa, sanoo Timo Korvenpää omasta kokemuksestaan.

Opinjano omassa dna:ssa

Timo Korvenpää puhuu verkostoitumisen ja jatkuvan oppimisen puolesta

Panu Sivula
FORSSAN LEHTI

FORSSA Timo Korvenpää piirtää kuvaa elämänsä kuluista samassa luokkahuoneessa, jossa hän istui oppilaana muutama vuosikymmen sitten. Luokka oli hyvä oppimaan ja yhteishenki mainio.

– Hämmän Eeva opetti englantia niin hyvin, että sain laudaturin, ja niin sai moni muukin, Korvenpää sanoo.

Eeva Hämmä tiedettiin tiukaksi opettajaksi, jonka nähtiin hymyilevän vain kun siihen ilmeni aihetta.

Korvenpää muistaa myös äidinkielen opettaja Jaakko Simojoen omat pilkkusäännot ja väikeat, sivistyssanoilla kyllästetyt lauseharjoitukset. Samoin mieleen on jäänyt Lasse Laakson edistykelliset opit matematiikassa.

Viime vuodet hallitusammattilaisena eri yhtiöiden leivissä toiminut Korvenpää sanoo opiskelleensa koko elämänsä.

– Se on omassa dna:ssa, vanhemmat olivat aikuisopiskelijoita, hän pohtii.

Ja tuskin Korvenpää olisi ilman jatkuvaa opiskelua tehnyt kansainvälistä uraa teollisuuden ja pankkimaailman palveluksessa.

Vuonna 1971 Forssan yhteislyseosta ylioppilaaksi kirjoittanut Korvenpää opiskeli ekonomiksi ja työskenteli teollisuuden johtotehtävissä Lähi-Itää myöten, kunnes päätyi muun muassa Jorma Ollilan työkalveriksi Citibankin Helsinkiin perustamaan konttoriin 1980-luvun alussa.

– **Pitää olla** laaja-alainen ja verkostoitua, Korvenpää neuvoo yhteislyseon nykyisiä oppilaita.

– Ja henkilökohtaisten haasteiden ottaminen kannattaa. Ura jatkui SKOP:ssa ja KOP:ssa, 1990-luvun pankkimaailman pyörteissä ja johti nousukiidossa olevaan Nokiaan.

Aikanaan Tammelassa koulutaipaleensa aloittanut Korvenpää jättäytyi 2000-luvun alkupuolella Nokialta sapattivapaalle, jota hän viettää edelleen hallituksissa istuen.

Korvenpään motto toistuu useamminkin kerran hänen esityksessään: The more I work the luckier I get.

”The more I work the luckier I get”

Koulun teatterissa esitettiin Moliérea

Vuoden 1946 luokkakuvasta herättää Erkki Vuorisen ja Jyrki Eskolin koulumuistot

Panu Sivula
FORSSAN LEHTI

FORSSA Erkki Vuorinen ja Jyrki Eskoli löytävät luokkakuvansa Forssan yhteislyseon aulasta pystytetystä valokuvänäyttelystä. Vuoden 1946 luokkakuvat ovat säilyneet vahingoittamattomina, ja hyvin tunnut myös miehet muistavan opinahjonsa.

– Matematiikan opettaja Aarre Saarnio ei koskaan huutanut, mutta luokassa säilyi hiiskumaton hiljaisuus. Hän oli huumorintajuinen eikä häntä pelätyt, Eskoli kertoo.

Päästyään ylioppilaaksi vuonna 1955 Eskoli lähti opiskelemaan suomen kieltä ja päätyi työskentelemään äidinkielen opettajana.

– Opettajana ongelmatilanteissa päässä raksutti, että miten Saarnio olisi tämän hoitanut.

Vuorinen kehuu Valto Oleniuksen olleen erinomai-

nen urheilun opettaja. Samoin ruotsin opettaja saa Vuorisen taikut, sillä kielitaidoille hänellä oli myöhemmin kosolti käyttöä.

– Asuin toistakymmentä vuotta Ruotsissa ja opiskelin siellä insinööriksi. Siinä ei mennyt kuin puoli vuotta, että sain kielen täysin haltuun.

Siihen aikaan ei puhuttu pakkoruotsista, Eskoli huomauttaa. Saksa alkoi toisella luokalla ja lukiossa saattoi opiskella englantia, latinaa ja kieliinjalalla ranskaakin.

Eskolin mukaan Forssan yhteislyseossa oli runsaasti harastuskerhoja ja tehtiinpä teatteriaakin.

– Se oli saavutus, että Moliérea esitettiin perinteisten kesäteatteriklassikoiden sijaan.

Oma naama löytyy vaivatta vanhasta luokkakuvasta, Jyrki Eskoli (vas.) ja Erkki Vuorinen näyttävät.

